

UAB „Investicijų ir verslo garantijos“
 2024-03-15 valdybos sprendimu
 (posėdžio protokolo Nr. 013)

TIESIOGIAI INVEGOS TEIKIAMŲ PASKOLŲ PALŪKANŲ APSKAIČIAVIMO METODIKA	
Dokumento (tvarkos, politikos, kt.) tikslas	Tiesiogiai UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ (toliau – INVEGA) teikiamų paskolų palūkanų apskaičiavimo metodikos (toliau - Metodika) tikslas yra nustatyti vieningus principus INVEGOS tiesiogiai teikiamų paskolų palūkanoms skaičiuoti, užtikrinti, kad būtų laikomasi valstybės pagalbos teikimo taisyklių bei galima būtų įvertinti naudą (valstybės pagalbą), kurią Klientai gauna, lyginant su rinkos sąlygomis
Dokumento (tvarkos, politikos, kt.) taikymo ribos	Metodikos reikalavimai taikomi tik INVEGOS tiesiogiai teikiamiems paskolų produktams
Dokumento (tvarkos, politikos, kt.) taikymo apimtis	Metodika įsigalioja nuo jos patvirtinimo dienos Metodika privalomai taikoma toms INVEGOS tiesiogiai teikiamų paskolų produktams, kurie bus pradėti įgyvendinti po šios Metodikos įsigaliojimo. Jau įgyvendinamų INVEGOS tiesiogiai teikiamų paskolinių produktų palūkanos, įskaitant ir palūkanų perskaičiavimą pakeitimų metu, gali (bet neprivalo) būti pakoreguotos pagal šioje Metodikoje nustatytas taisykles ir principus. Vieną kartą atlikus tokias korekcijas, jos taikomos visoms naujai išduodamoms to produkto paskoloms ir be atskiro valdybos sprendimo negali būti grįžtama prie ankstesnių palūkanų apskaičiavimo principų
Susiję dokumentai	Metodika taikoma kartu su kitomis tvarkomis ir politikomis: Kredito rizikos vertinimo metodika, Užtikrinimo priemonių vertinimo metodika
Dokumentai, kurie netenka galios po šio dokumento įsigaliojimo, arba atliktas dalinis dokumento keitimas, papildymas	Tiesiogiai INVEGOS teikiamų paskolų palūkanų apskaičiavimo metodika, patvirtinta 2023-02-09 valdybos sprendimu Nr. 003
Dokumento savininkas	Finansinių rizikų valdymo skyriaus vadovas
Dokumento peržiūrėjimo periodiškumas	Metodika peržiūrima ir tobulinama, pasikeitus teisiniam reguliavimui, atsižvelgiant į pokyčius rinkoje ar nustačius kitus poreikius keisti Metodiką, bet ne rečiau nei kas 2 metus
Viešinimas	Dokumentas viešai skelbiamas INVEGOS internetinėje svetainėje

TIESIOGIAI INVEGOS TEIKIAMŲ PASKOLŲ PALŪKANŲ APSKAIČIAVIMO METODIKA

Pagrindinės Tiesiogiai INVEGOS teikiamų paskolų palūkanų apskaičiavimo metodikoje (toliau – Metodika) naudojamos sąvokos:

Fiksuotosios palūkanos	Fiksuotosios palūkanos – tai tokios palūkanos, kurios nekinta visą Paskolos laikotarpį arba kažkurį iš anksto sutartą laiką, jei nekeičiamos Sutarties sąlygos ir Klientas laiku vykdo įsipareigojimus.
INVEGA	UAB „Investicijų ir verslo garantijos“
INVEGOS organai	INVEGOS valdymo organai, turintys įgaliojimus priimti sprendimus, nustatyti INVEGOS įstatuose
Kintamosios palūkanos	Paskolos laikotarpiu kintančios palūkanos, kurias sudaro Palūkanų marža ir Kintama palūkanų dalis, t. y. EURIBOR, IBOR arba kito INVEGOS pasirinkto ar valstybės pagalbos teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyto bei viešai skelbiamo kintamų palūkanų indekso reikšmė procentais. Kai Kintamos palūkanų dalies reikšmė mažesnė nei 0 (nulis), tokiu atveju kintamos palūkanų dalies reikšmė prilyginama 0 (nuliui).
Komunikatas	Produktui taikomas Europos Komisijos Komunikatas ar jam prilygstantis teisės aktas, kuriame yra nustatyti reikalavimai Paskolų kainodarai
Orientacinių palūkanų skaičiuoklė	Supaprastinta Palūkanų maržos skaičiuoklė, skirta preliminariai palūkanų normai pasiskaičiuoti, neatlikus detalaus Kliento kredito rizikos vertinimo
Palūkanos	Už naudojimąsi Paskola nustatytu periodiškumu mokamas mokestis, nurodomas procentai per metus. Palūkanas sudaro Palūkanų marža ir Kintama palūkanų dalis (jeigu taikoma)
Palūkanų marža	Fiksuota Palūkanų dalis (be Kintamos palūkanų dalies)
Palūkanų maržos skaičiuoklė	Vadovaujantis šia Metodika sudaryta ir konkrečiai tiesioginių paskolų produktui skirta palūkanų maržos skaičiuoklė
Paskola	Tiesiogiai INVEGOS teikiamos paskolos, kai sudaroma paskolos sutartis tarp INVEGOS ir Kliento
Klientas	Paskolos gavėjas - Verslo subjektas, kuris kreipėsi į „Invega“ dėl Paskolos suteikimo ar su kuriuo jau yra pasirašyta Paskolos sutartis
Produktas	Finansinės ar finansų inžinerijos ar skatinamosios finansinės priemonė, pagal kurią yra teikiamos Paskolos
Produkto aprašymas	Finansinės ar finansų inžinerijos ar skatinamosios finansinės priemonės aprašymas
Verslo subjektas	Ekonominę veiklą vykdančias juridinis ar fizinis asmuo

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1. Šio dokumento tikslas – nustatyti vieningus principus INVEGOS tiesiogiai teikiamų paskolų (Paskolų) palūkanoms skaičiuoti, užtikrinti, kad būtų laikomasi valstybės pagalbos teikimo taisyklių bei galima būtų aiškiai įvertinti naudą (valstybės pagalbą), kurią Klientai gauna, lyginant su rinkos sąlygomis.
- 1.2. Metodiką rengia ir peržiūri Rizikos valdymo skyrius. Metodiką tvirtina INVEGOS valdyba.
- 1.3. Jeigu Produkto aprašyme nenumatyta kitaip, vadovaujantis šia Metodika, kiekvienos INVEGOS Priemonės Palūkanoms apskaičiuoti Finansinių rizikų valdymo skyrius esant poreikiui paruošia Palūkanų maržos skaičiuoklę ir Orientacinių palūkanų skaičiuoklę (toliau kartu – Skaičiuoklės), kurias testuoja už Produktą atsakingam Tiesioginių skolinių priemonių ir dotacijų skyriaus darbuotojui ir Klientų ir finansavimo sprendimų tarnybos departamentui ar skyriui, atsakingam už gautų paraiškų suteikti Paskolą vertinimą.
- 1.4. Skaičiuoklės, esant suderinimui su Rizikų valdymo ir atitikties tarnybos vadovui, tvirtina Finansų ir administravimo tarnybos vadovas.
- 1.5. Orientacinė palūkanų maržos skaičiuoklė yra skirta visoms suinteresuotoms šalims, norinčioms preliminariai įsivertinti Palūkanų maržą, neatlikus išsamaus rizikos vertinimo.
- 1.6. Palūkanų maržos skaičiuokle vadovaujasi INVEGOS darbuotojai, vertinantys gautas paraiškas suteikti Paskolą, teikiantys siūlymus INVEGOS organams ir priimančios sprendimus dėl Paskolų

suteikimo ar suteiktų Paskolų sąlygų keitimo, taip pat atliekantys patikras ar kitas su Paskolų teikimo rizikos nustatymu susijusias funkcijas.

2. PALŪKANŲ NUSTATYMAS

- 2.1. Už naudojimąsi Paskola Klientas turi mokėti Palūkanas, kurios nurodomos procentais per metus. Palūkanos mokamos nuo išmokėtos ir negrąžintos Paskolos sumos, jas mokant iki tol, kol bus grąžinta visa Paskola.
- 2.2. Palūkanos gali būti kintamosios arba fiksuotosios. Fiksuotosios palūkanos gali būti taikomos visą Paskolos laikotarpį arba kažkurį iš anksto sutartą terminą (dalinai fiksuotos palūkanos).
- 2.3. Palūkanų dydis priklauso nuo Kliento rizikingumo, Paskolos grafiko, Paskolos užtikrinimo priemonių bei taikomų rizikos pasidalijimo ir (ar) rizikos perkėlimo priemonių, Paskolos administravimo kaštų bei Produktui skirtų lėšų skolinimosi ir (ar) kapitalo kaštų.
- 2.4. Palūkanų dydis nustatomas taip, kad jį pritaikius, bendra gautina palūkanų ir kitų gautinų pajamų, kylančių iš Paskolos sutarties, suma būtų ne mažesnė negu tikėtina rizikos premijos, Paskolos administravimo kaštų bei Produktui skirtų lėšų skolinimosi ir (ar) kapitalo kaštų suma:

$$PP + P \geq RP + A + SK,$$

kur:

PP – gautinos Paskolos Palūkanų pajamos;

P – kitos gautinos pajamos, kylančios iš Paskolos sutarties (pavyzdžiui, sutarties sudarymo mokestis);

RP – rizikos premija, priklausanti nuo tikėtinų kredito rizikos kaštų, atsižvelgiant į Kliento rizikingumą ir Paskolos sandorio struktūrą;

A - Produkto administravimo kaštai;

SK - Produktui skirtų lėšų skolinto ir (ar) nuosavo kapitalo kaštų suma.

- 2.5. Tais atvejais, kai paskolai yra taikoma trečiųjų šalių garantiją (pavyzdžiui, Paskola yra įtraukiama į garantuotą European Guarantee Fund paskolų portfelį), tikėtini kredito nuostoliai (ECL) turi būti mažinami gautinos garantijos išmokos suma, tačiau Paskolos metinė kaina yra didinama už pergarantavimą mokėtino metinio garantijos mokesčio dydžiu.
- 2.6. Siekiant paskatinti tam tikrų sektorių vystymąsi, užpildyti rinkos trūkumą, padėti Verslo subjektams atstatyti likvidumą ar kitais verslumo skatinimo tikslais, laikantis Produkto aprašyme nustatytų sąlygų Palūkanos gali būti mažinamos, pavyzdžiui, pritaikant nuolaidą, pridėdant priedą, nustatant mažiausią ar didžiausią taikytiną Palūkanų maržos dydį ir pan.
- 2.7. Siekiant nekonkuruoti su kitais paskolų rinkos dalyviais arba atsižvelgti į tam tikrų sektorių, verslo segmentų rizikingumą, laikantis Produkto aprašyme nustatytų sąlygų Palūkanos gali būti didinamos, taikant nekonkuravimo, likvidumo ar kitus priedus. Šie priedai turi būti nustatomi, atsižvelgiant į rinkoje taikomas palūkanų normas.
- 2.8. Perskaičiuotos ir siūlomos taikyti Palūkanos turi atitikti Produkto aprašymo sąlygas ir Produktui taikomo Komunikato reikalavimus. Tais atvejais, kai apskaičiuotos Palūkanos yra mažesnės negu nustatytos Komunikate galima:
 - 1) taikyti Komunikate nurodytas orientacines paskolų palūkanų normas;
 - 2) jeigu tai neprieštarauja valstybės pagalbos teikimo taisyklėms, taikyti mažesnes negu Komunikate nustatytas Palūkanas, registruojant valstybės pagalbą.
- 2.9. Kainodara gali būti diversifikuojama pagal verslo segmentus. Tokiu atveju, kiekvienam segmentui Paskolos metinė kaina, Palūkanų marža ir valstybės pagalbos dydžiai turi būti skaičiuojami atskirai.

3. PALŪKANŲ PERSKAIČIAVIMAS KEIČIANT PASKOLOS SĄLYGAS

- 3.1. Šiame skyriuje nustatytos taisyklės yra taikomos tokia apimtimi, kiek tai neprieštarauja Produkto aprašyme nustatytoms sąlygoms.
- 3.2. Tais atvejais, kai yra priimtas sprendimas dėl Paskolos suteikimo, tačiau Paskolos sutartis dar nėra pasirašyta, Palūkanų marža perskaičiuojama visada, keičiant sąlygas ar tikslinant aplinkybes, nuo kurių priklauso taikytinos Palūkanų maržos dydis.
- 3.3. Tais atvejais, kai Paskolos sutartis jau pasirašyta, Palūkanų marža turi būti perskaičiuojama, kai Kliento iniciatyva keičiamos Paskolos sąlygos, didinančios kredito riziką, pavyzdžiui, :

- 1) keičiamas paskolos grafikas, ilginant galutinį paskolos grąžinimo terminą;
 - 2) atsisakoma Paskolos grąžinimo užtikrinimo priemonių ar jos keičiamos kitomis, mažesnės vertės ar likvidumo Paskolos grąžinimo užtikrinimo priemonėmis.
- 3.4. Palūkanų marža gali būti perskaičiuojama, kai:
- 1) Klientas pateikia papildomas Paskolos grąžinimo užtikrinimo priemones;
 - 2) Pasikeičia esamų Paskolos grąžinimo užtikrinimo priemonių vertė;
 - 3) Klientas nevykdo Paskolos sutartyje numatytų finansinių rodiklių ir (ar) kitų sąlygų, taip pat kai prašo jų atsisakyti arba jas atlaisvinti;
 - 4) Keičiamas paskolos grąžinimo grafikas esamo termino ribose, pavyzdžiui, nukeliant Paskolos grąžinimus ar jų dalį į termino pabaigą.
- 3.5. Finansavimo sprendimą priimančias įgaliotas asmuo ar kredito komitetas gali nuspręsti taikyti ir didesnę maržą negu yra apskaičiuota.
- 3.6. Keičiant Paskolos sutarties sąlygas, Kintama palūkanų dalis nėra keičiama, t. y. lieka galioti tiek kintamos palūkanų dalies nustatymo ir perskaičiavimo principai bei datos, tiek užfiksuotas jos dydis.

4. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 4.1. Metodika ir Produktų Orientacinių palūkanų skaičiuoklės yra skelbiamos viešai.
 - 4.2. Viešai skelbiamos Orientacinių palūkanų skaičiuoklės yra tik informacinio pobūdžio ir remiasi apytikriu skaičiavimu pagal Kliento pateiktus duomenis. Tikslios Palūkanos nustatomos tik po INVEGOS atlikto Kliento kredito rizikos vertinimo.
 - 4.3. Pasikeitus Metodikos sąlygoms, pakeistos sąlygos bus taikomos tik po pakeitimo įsigaliojimo dienos paraiškas pateikusiems Klientams.
-